

Nro. 18.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

Indült Bétsből, Kedden Martzius 3-ik napján
1807-ik éltendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B é c s.

Tegnap előtt reggel, viradtakor, 5 és 6 óra közt, egy talp, melly a' belső és külső város közt folyó Duna ágán le felé evezett, a' kaffé házak felett a' sebes vitzől el ragadtatván, a' két város közt lévő hidnak középsőlábába ütközött és szellyel szakatt, a' mellyen volt emberek közzül öten a' vízbe merültek, az egyik pedig a' hidlábra fel kapaszkodván, onnan a' hidra fel vonatott. A' viz partyán állott halász és hajos legények hirtelen tsonakokra ültek, a' vízbe merült öt emberek után mentek, és ha mind nehezen tették is szerit, de tsakugyan

mind az ötöt ki mentették a' veszedelemből. Az illi magok veszedelmével öszve köttetett selebarati szeretetre annak a' jutalomnak meg nyérése is ösztönözte őket, mellyet az ide való Kormányország az illy vízbe esett embereknek életbe való ki fogásával öszve kötött, melly szerént minden vízből ki szabadított személyért 25 forintokat nyernek a' ki szabadítók.

A' múlt Februariusi nagy Lotteria húzásban, az 50 forintból álló húzásra 15000 a' leg nagyobb vonás, és a' 162245-ik számra esett, mellyet ide való keresztelt Izraelitából lett pénz váltó nyert el.

Hadi Tudósítások.

Az jutólsó posta napon félbe szakatt Pultuski verkedésről tett Orosz tudósításnak folytatása:

„A' Marsal Davoust 15000 főből álló, és hat Colonnéra, avagy tsapatra osztatott corpusának, a' Generál Major Baggowut ofztály seregének mind két szárnyára való lármás rohanása, öt, 4 vagy 5 ezer emberénél több nem lévén, a' hátalásra kenszerlette. Azonközben Generál-Lajtinánt Ostermann a' Tulai Regimentel, és a' Pawlowsky granatiros regimentnek egy batallionjával segítségére menvén, az ellenségnek előre való nyomulását meg akadályoztatta. Ekkor osztán Gen. Maj. Baggowut is egy granatiros- és egy musketiros batallionnal az ellenségnek azon

középső colonnéjára rohanván, melly annakelőtte őtet hátrább nyomta, és Generál Maj. Kosyinis a' Császár testörző vasas regimentjével, és két eskadron dragonyosokkal azon Fr. Colonnéra szemközbe ütvén, azt helybe egészen öszve vagdalták. Az alatt a' több ellenséges colonnékat is meg támadván a' 4-ik vadasz regimentnek egyéb battalionjai, a' lovas Tatárok, és két eskadron dragonyosok, azokat hátrább verték. De ujobban segítségét kapván az ellenség, ismét nagy mérge séggel előbre ment, hanem a' gyalogság bajonettek al, a' lovasság pedig kardalközikbe vágván, azt is tökéletesen hátra verték. — Ugyan akkor Gen. Major Dorochow egy huszár regimentel a' több ellenséges colonnék előtt magát kész akartva hátrább vontá, 's annál fogva az ellenséget batteriaink eleibe húzta, a' mellyek igen sok kárt tettek ő benne. — A' mi több lovasságunk, a' melly a' gyalogság előtt állott, és apró tsuportokba az ellenséget meg támadta, parantsolatot vett, hogy a' gyalogság háta megé mennyen, 's annak alkalmatofsága lehessen az ellenségre való szabados tüzelésre. A' midőn minden batteriáink az ellenséges colonnékra való sebes tüzelést el kezdvén, előbre való nyomulásokba nemtsak meg hátráltatták, hanem egyszersmind tökéletesen is visszaverték.“

„De ezen három versbeli meg verettetésével som gondolván az ellenség, minekutánna újobban segítséget kapott volna, seregeink bal szárnyára újabb dühöfiséggel ütni mérészlett, és ismét hátrább nyomta a' Gen. Maj. Baggowut osztály

seregét. Hanem nékie is egynéhány batallion menvén segítségére, és Gen. Lajt. Gróf O s t e r m a n n is a' fántzon túl lévő tétőket el foglalván, és egyfzersmind a' batteriáknak sebes tüze is el kezdődvén, Gen. Major B a g g e w u t is újabb erővel, 's újabb bátorsággal rohant az ellenségre, 's azt zürzavarba ejtette. Azon izempillantatban Gen. Maj. S e m o w is egy musketiros regementel menvén az ellenségre, azt egészen meg verte, a' tsata piatról le üzte, és egész est-hajnalig kergette. — Illyen módon' armádiánk balszárnyának meg támadtatása, hadi népünk vitézsége, és Gen. Lajt. Gróf O s t e r m a n n bölts intézetei után veszedelmére szolgált az ellenségnek, a' mennyiben a' Marsal D a v o u s t egész corporusa tellyefféggel meg verettetett és széllyel szóratott.“

„Bál szárnyunknak ezen vakmerő meg támadtatása alatt, egy más hat colonnéból álló ellenséges gyalogság Marsal L a n n e s vezérlése alatt, a' melynél maga Bonaparte is jelenvölt. a' Barclay de Tolly kormányára bízott előseregeinket a' tserjésen által meg kerülni igyekezett, olly feltétellel, hogy annál fogva jobb szarnyunkat vagy el szakaszthassa, vagy hátrább verhesse, következésképen bennünket a' Gr. Buxhöwden corpusával való egyeffégtől, Makow és Ostrolenka kis városkákban el szakaszthasson. Ezen a' részen is igen mérgessen és hevesen támadtak meg bennünket a' Frantziák, úgy annyira, hogy a' mi előseregeink leg nagyobb bátorságok és vitézségek mellett is egy kevéssé bátrálni, és batteriainkat az ellenségnek engedni köntelenített. De minekutánna a'

Tenginski musketiros regiment az őszve vont vadászokkal egyetemben puskájok vegire vont bajonettáikkal (három élű rövid nyársakkal) az ellenségre rohantak, 's azt hátrább verték volna, a' tollünk el vétetett ágyúkat vissza nyerték, Az alatt B. Bennigsen fő vezér patantsolatjára a' bokrok küzt egy batteria készítettett, a' mellybe vonatott ágyúk kártáts golyóhísokkal töltettek meg, és ezek nemtsak sok Frantziát el vesztegettek, hanem mérges tüzességeket is meg hivesítették. De mingyárt akkor meg kerülte ezen batteriákat az ellenség, és másodszor is hátrább nyomta Barclai-de Tolly Gen. Majort. Mihelyest fő vezérünk e' dolgot észre vette, azonnal a' frontot meg változtatta, és hogy hadi seregeink jobb szárnyát a' Frantziák meg ne kerüllyék, azt egy kevésbé hátráltatta, és a' Tsernigowi 's Lithvániai musketiros regementeket a' Gen. Major Barclai-de Tolly segítségére küldötte. A' ki is mihelyt gyalogságának egy részét őszve húzta, és Gen. Maj. herczeg Dolgoruckit 5. a' Tsernigowi musketiros regementel a' más oldalra küldötte, leg otan maga is ki vont bajonettokkal az ellenséges colonnekra rohant, azokat hátrább verte, 's annál fogva a' több ellenséges tsapatokat, a' mellyek amazoknak segítségekre menni akartak, meg akadályoztatta. De így sem szüntek meg a' Frantziák a' mi jobb szárnyunkra apró fegyverekkel és ágyúkkal való tüzelni, mind addig, mig maga a' Fő Vezér is az ellenségre ütött volna. E' vögre Gen. Lajt. Gr. Ostermant a' balszarnyunknál lévő gyalogsággal előbre nyomólni parantsól-

ta, jobb szárnyunktól pedig 20 eskadron lovasfágot és egy battériát küldött, a' kik az ellenfég gyalogságának elfő tsapatyát oldalról fogván, azt az ágyúk tüzével vesztegették, 's végre széllyel is szórták. A' kétféghen eséfig viaskodtak ugyan a' Frantziák; mindazáltal 'a győzedelemhez fokott Orosz hadi seregek vitézfégek, 'a vezérekneknek bátorfágok, és hadi talentomaik, és ártilériánk febes tüze előtt minden ponton hátrább mentek."

Ez a' verekedes dél előtt 11 órától fogva estéli 7. óráig tartott, minden ponton meg veretett és hátra nyomattatott az ellenfég, a' kit az éjeli fetetfég, a' rossz idő, és a' hadi seregeknek lankadtfága miatt üzni nem lehetett. Mi 700 embert fogtunk elközzülök, a' kiknek vallástételek szerent három Generálifok veszett el, és mintegy 10 ezer emberek maradt hóltan es febesen a' tsatamezón. Részünkről mintegy két vagy három-ezerre ment az el hullottaknak és febbe esteknek a' száma. Meg ületett és meg sebesitetett stabilis és fel tisztyeinknek számát és neveiket, mihelyt szorosább tudósítást vehetünk, a' Publicummal közleni el nem mulattyuk. A' fő Vezér loyasság Generalissa B. Bennigsen azt bizonyittya, hogy Eö Csász. Felségének azon hadi seregei, a' mellyek ezen napon verekedtek, példa nélkül való vitézséget mutattak, és a' Generáltól fogva az utólsó köz emberig, álhatatosságok, és a' szolgálathban mutatott buzgóságok által el hervadhatatlan ditsösséget nyertek magoknak - Kiváitképpen való módon magasztallya a' vadász

regementeket, a' mellyek rendkívül való szeren-
tsével es okosan viaskodtak, mellyről az ellenség
maga is vallást teszen.“ —

Török Birodalom.

Végtére P a z w a n - O g l u hires Widdini Ba-
sa is el végzette pályafutását, és minekutánna 12
éltendőig hadi talentomának, 's vitézi bátorsá-
gának, vagy inkább vakmerőségének elegendő pró-
báit tapasztaltatta volna a' Török Birodalommal,
a' múlt Febr. 5-ik napján az örökké tartó nyugalom
vegett a' Mahomet Prófeta kebelébe költö-
zött. Kevés napokkal halála előtt K u s a n z y
Aly Basa a' ki Belgradot az alatta való Kersalisok-
kal együtt oda hagyván, Widdin mellett marsiro-
zott el, az oda való bé menetelre tölle engedelmet
kért, de nem nyert. — Özvegyen maradt helytar-
tóságára két nevezetesebb tisztyei vágyakodnak,
úgy mint, a' maga kégyetlenségéről esméretes
Molla és Mehmis Agák, a' kik mind ketten
elegendő barátokat szerzettek magoknak a'
Widdini helytartóságbeli Muzulmannok köz-
zül. —

A' Konstantinápolyi canalisban és révben 24
hadakozó hajókat parantsolt a' Fényes Porta fel-
fegyverkeztettetni, a' mellyek közül kilencz nagy
74, 's 80 ágyúsok és minden szempillantatban készek
a' ki evezésre. — Más kilentznek építésében éj-
jel nappal foglalatoskodnak az ahoz értő mester
emberek. — Minden Európai hajók előtt bé zarol-
tatott a' fekete tenger.

A' Konstantzinápolyban lévő Anglus követ a' Divánnak ezen kérdésére: minémü indulattal viseltessék Anglia a' Törökök és Orosz közt támadt háborúban? ekképen felelt: Valameddig a' Porta a' Frantziákkal semmi különös szövetségre nem lep, 's avval költsönös erővel nem dolgozik az Oroszok ellen, a' Londoni Kormányfő is tökéletes neutralitást fog tartani, az az, sem az egyik sem a' másik részre nem áll. — Nemcsak az Ismaili, hanem a' Szilistriai csatározásokban is diadalmaskodtak a' Törökök az Orosz hadi seregeken, mellynek nyilván való tanúbizonyságára, a' Törököknél szokásban lévő mód szerint, Jan. 23-ik napján egynéhány Orosz fejek függesztettek fel Konstantzinápolyban a' Serail, az az, a' Cs. palota kapui félibe.

A' Mahomet Próféta zászlójával, és a' Török fő armádiával a' jövő Aprilis kezdetével szándékozik a' Nagy vezér táborba szállani, addig lehetetlen az Ásiai hadi seregeknek hazájokból Európába, nevezetessen Drinápoly környékére minden szükséges eszközökkel meg érkezni.

Minekutánna az Oroszok ellen indítatandó háború a' Divánban meg határozottatott volna, következendő foglalatú levelet küldött III. Sélím uralkodó Császár, a' múlt Decemb. 27-ik napján a' nagy Vezérnek:

„Te vagy, úgymond, az én leg böltsebb, és meg határozhatatlan hatalmú Ministerem. Tselékedje a' kegyelmes isteni gondviselés (a' mellyre minden fel tett szándékában szüksége van az

embernek) hogy az ő Prófétájának Mahometnek segedelme mindenkor veled légyen. — A' nagy Tanátsnak azon gyűlésében, melly minden Vezéreknek, Uhlemásoknak, és a' Jantsárok 'Agájának (igy neveztetik a' Jantsárok' fő vezérje) jelenlétében mostanában tartatott tudunkra adatott, hogy a' hitetlen Oroszok, mikor ingyen sem véltük volna, a' mi velünk kötött frigyet meg törték, a' Benderi és Cbotyimi várakat el foglalták, annál fogva ki nyilatkoztatták, hogy az ő fekete indulatok, és hivségtelenségek, mellyet régtől fogva titokban viselnek, és a' Muzulmannok eránt különbözőféle alkalmatosságokban ki mutattak, meg nem szünt, és hennek van.“

„Arra való nézve a' törvény, és a' Tanáts Gyűlésében hozott végzés foglalatja engemet el kerülhetetlenül arra köteleznek, hogy ezekkel a' hitetlenekkel ellenségesképen bánnyak, a' voksoknak egyenlősége, és a' köz akarat is töllem ezt kívánnyák. Mínekutánna tehát mi a' mindenható Ur Istent, a' ki minket a' semmiségből előhozott, segítségül hivatuk, és a' Mahomet Prófétának; mint a' mi ditsőségünk tzéllyanak, és törvényeink alkotójának óltalmát ki kértük volna, meg parantsoltuk, hogy az Oroszok ellen had indittattassék, és én egészen az isteni kegyelemre és gondviselésre támaszkodok. — Egyébb eránt is az Oroszoknak a' Muzulmannok ellen való régi gyűlölségeket kiki jól esméri; az a' hitelenség, az a' képmutás, a' melyeket mi ellenünk épen most miveltek, minden hadi embert és egyébb Mahomet vallású személyeket arra kötelez, hogy ezen vallás-

béli háborúban részt vegyen, és mivel a' Tanács végzéséhez képest az én Csász. Ármádiámnak a' Sangiak-Serif, (a' Mahomet zászlója) szerentsésítő árnyéka alatt nagy siettséggel leendő táborba való szállítására minden intézetek megtétetődtek: ahozképest én is tégedet határozatlan hatalommal annak Generálissimusává teszek.

„Az ily környülállások közt minden dolgaidat a' mindenható Isten gondviselésére bizzad, valamint én is a' te személyednek, a' vezéreknek, az Ulemásoknak, a' felsőbb és alsóbb rangú Jantsároknak, és minden hiv vitézeknek, a' kik ezen vallásbéli háborúban veled lesznek, védelmeket az Isten kezeibe által adom. Az én ditsösséges öseim is, az ő Vezérjeiknek, ministereiknek, a' Jantsároknak, és egyéb katonáiknak tüzes buzgoságoctól segítettvén, és azon hathatós mód által, a' mely szerént magokat az ellenség ellenébe tették, ezen tartományokat ismét vissza vették, és azoknak birtokokba magokat meg tartották. Arra való nézve én is reménylem, hogy a' jelenvaló szempillantatokban ti is azon buzgosággal fogtok viseltetni, és a' szükséges katonaságot, 's tábori eszközöket minden haladék nélkül ki állítjátok, 's meg szerzitek, hogy annál fogva azon mi vallásbéli atyánkfainak, a' kik az ellenséges tartományoknak szomszedságokban fekvő várakban az ellenséggel már tsatában botsátkoztak, nagy sietséggel segítségekre mentek. — Erössítésetek meg várainkat, és minden elnyomattatástól izahadítsátok meg jobbágyainkat!

„A' mi pedig a' hadi eszközöket, és az ár-

mádia szükségére tartozó dolgokat illeti, azok eránt a' halytartóságoknak igazgatóikkal egyet értesetek. Ejjel nappal gondot viseljetek a' szükséges dolgokról, sietesséte a' Vezéreknek, a' Jantsároknak, és minden Császári ármádiánkhoz tartozó személyeknek táborba való szállásokat; végtére mint határozhatatlan hatalmú minister a' hajóseregeknek ki készítettésekről is szorgalmatoskodjal, valamint a' katonaságra úgy a' munitiókra nézve is. — Te tölled fog függeni azokat, a' kik magokat mások felett meg különböztetik elegendőképen meg jutalmaztatni, és azokat, a' kik köteleességekről el felejtkeznek, meg büntetni. — Minden próbatételeidben védelmezzen, és életben 's egegységben tartson meg tégedet a' mindenható Ur Isten.“

A' Konstantzinápolyi utólsó tudósítások szerint, az Erzerumi helytartó Basának (Erzerum Kis Ásiának nevezetes tartománya) meg parantsolta a' Fényes Portà, hogy a' Persiai hadi seregeknek, a' mellyek hasonlóképen táborba szállottak az Oroszok ellen, a' Georgiai tartományhan, segítségére legyen. — Minden Török corpushcz, avagy osztály sereghez egy egy Frantzia hadi tiszt kütdettetett, a' kik azoknak yezérjeiket tanátsokkal és tselekedetekkel is segítsék.

Francia Birodalom.

Európának minden tartományaiban, még az egy/bá ant fagylaló északi részében is, rendkívül engedelmes vólt a' jelenvaló télen az idő járása. Spanyol, Frantzia, és Olasz Országokban nyomát

sém lehetett a' télnek látni, mindenütt a' leg szebb tavaszi időben lenni gondolták magokat az emberek, a' barmok. zöldellő mezőkön legeltek. Valamint történeteire, úgy természeti tulajdonságára nézve is emlekezetes volt szinte Januarius végeig ez az esztendő. — A' Chronografusok jegyzések szerént hasonló időjárása volt 1182, 1289, 1328, 1343, 1420, 1427, 1439, 1471, 1505, 1514, 1520, 1524, 1529, 1538, 1572, 1585, 1587, 1591, 1604, 1609, 1613, 1617, 1625, 1642, 1659, 1662, 1722, és 1748-ik esztendőekben — 1289-ik esztendőben olly meleg volt a' tél, hogy karátsony innepében, és három Királyok napján búza virághól, violából, 's több e' féle viragokból tsináltak magoknak a' falusi leányok koszorúkat — 1420-ik esztendőben, Martius hólnapjában a' fák, Aprilisben a' szőlő tökéek is virágoztak, és az utólsóbban érett tseresnyét, Majusban édes szőlő gerezdeket lehetett találni és enni. — 1424-ik esztendőben, Karátsony innep tájban, violákat 's egyéb szagos virágokat bőven lehetett a' kertekben találni. — 1538-ikban egész télen rendkívül meleg volt az idő, úgy annyira, hogy Karátsony havában a' virágokat is ki tsaltabimbóikból — 1572-ik esztendőben, Januarius hólnapjában, a' kertekben, mezőkben 's erdőkben lévő előfák zöld köntösbe öltöztek, Februariusban pedig a' madarak költöttek — 1585-ben az őszi vetés husvét innepe előtt már fejet hányt és virágozott — 1607-ik esztendőben, Februariusban, a' leg szebb virágok is virágoztak — 1609-ben, Novemberben érett tseresnyét bőven lehetett találni 1617 és 1659-ikben már Januariusban a' fák vi-

rágzottak, a' patsirták és fülemilék a' mezőkben énekeltek — 1722-ikben még az északi tartományokban is olly meleg idők jártak, hogy Januariushan a' szobakat fűteni nem kellett, Februariushan pedig a' fák és virágok virágzottak.

Hogy hasonló volt a' télen az időjárása, sok példából meg lehetne mutatni. Sokat el mellőzvé, csak azt említem, a' mit Frantzia Országának, nevezetesen a' felső Pictaviumi tartománynak Niort nevezetű népes és kereskedő városából irnak Januar. 7-ik napján. A' rendkívül való meleg időjárása, úgy mond, a' plántákban nagy elevanséget szült. Olly plántákat is láttunk virágozni, a' mellyek csak Sz. György hólnapjában kezdenek bimbózni. — Jan. 12-ik napján néhány szőlő hegyeinken a' szőlő tökéek bimbóztak és leveleztek. Néhány kerteinkben, azon hólnapban olly éredt spárgák találtattak, a' mellyeket jó izzellehetett enni. — Jan. 20-kán apró zöld borsót árultak a' közönséges piatzokon; azon egész hólnapban elegendő fa és földi epret láttunk és ettünk; egy szóval, mint tavaszkor annyi rózsát, violát, narcisszust hoztak kertjeink, vetéseink is igen szépek voltak ebben a' hólnapban.

A' Párisba öszve gyűlt Izraelitáknak Synedriuma, avagy Zsinatja a' közelebb múlt Februarius 9-ik napján kezdődött el. A' belső dolgokra ügyelő Fr. Minist. Sintzheim Davidot mind gondolkozására, mind pedig talentomaira és kegyességére nézve nevezetes Straburgi Rabbinus a' Szinedrium előülőjévé, Segre és Cologna

Rabbinusokat pedig mind kettőt igen tudós, hal vélekedés nélkül való, de egyszersmind kegyes életű embereket annak Tanátsossaivá nevezte-ki. A' Szinedriumnak tagjai az említett napon, tudniillik Febr. 9-ikén, 11 órakor dél előtt a' fent nevezett előfőnökél öfzve gyűlvén, onnan mindnyájan a' Párisi nagy Sinagogába mentek, a' hol az első Gyűlés tagjai őket már kőszen várták. Itten egy azon környülállásokhoz alkalmaztatott Zsidó és Frantzia nyelven irt írást, és egy Zsidó hymnust, végtére egy Zsidó nyelven irt, de Deák és Olasz nyelvekre által fordítatott éneket osztottak ki a' jelenvölt Szinedrium tagjai közt. Az előülő Rabbi Sintzheim David egy olly gyökeres oratiót mondott Zsidó nyelven, mellyenn minden jelenvölt személyek bámúltak. Annakutánna egynéhány szent írásbeli helyeket elmondván, a' tabernakulomból a' Móses törvény könyvet ki vette, a' gyűlést meg áldotta, egyszersmind a' Fr.Császárért, az ő fegyverének szerentséjéért, és a' békességnek visszateréséért buzgóan imadkozott. A' Sinagoga gyakran illy kiáltásokkal zengett : Ellyen a' Császár! Ellyen a' Csálfzárné! Ellyen a' Cs. familia! Ellyen a' Frantzia vitéz armádia!

A' Szinedriumnak második Tanátsossa Rabbi Colonna Olasz nyelven tartott beszédje által eleven érzékenységet gerjesztett a' jelenlévőknek szivekben, mellyben a' vallásbéli és polgári kötelességeknek, az ember erköltsi és politica tulajdonságainak, és a' polgárnak 's jobbágynak szoros egyességéről summásan ugyan de igen fontos-

san szóllott. Befzedjének díze és tüze, az orátornak hathatos és győző hangja minden jelenvölt személyekben, a' kik közt sok tekintetes és különbözőféle rangból való személyek voltak, rendkívül való örömet indítottak. Cracovin Velentzei Rabbi is igen gyökeres oratiót tártott, mellyben a' Szinedriumoknak eredetét a' historiákból megmutatta, és azt a' fejedelmet, a' ki őket természeti jussaikba, 's vallások szabadságába visszatette, felette magasztalta. Végtére, hogy egyebet el halgassak, azok a' Zsidó deputatusok, a' kik azon egyházi Gyűlésnek folytatására, és az eleibe tétetett tárgyaknak ki dolgozására választattak, fontos hivataljokba bé iktattattak.

Az a' Párisi, jóltévő asszony személyekből álló Tarsaság, melly 1805-ik esztendőben Société de Charité maternelle nevezet alatt olly végből állott fel, hogy azokat a' szegény sorsú anyákat, a' kik tsetsemő gyermekeiket magok szoptatták, segélhessék, és neveltethssék, a' múlt 1806-ik esztendőben, 500 illy szegény anyákat tettek jótéteményekben részessékké, és egyen egyen mindeniknek 128 livert adtak. A' köztök ki osztogattatott summa 64000 liverre ment. Ebből a' summából maga a' Fr. Császárné 2067 livert adott; a' Nápolyi Királyné 500-at; a' Hollandiai Királyné 2000-et, Borghese Herczegné 295-öt. — Ezen jóltévő Institutum fundusába a' Seinei Departementum 45000; a' belső dolgokra ügyelő Minister 15333; a' külső dolgokra ügyelő minister 1000; Kardinál Kaprara 1200; a' Frantzia Bank 3000; Terneau Roufseau Ur 1250; más ma-

gános személyek 12820; végre azon jöltévő Társaság tagjai 1184 livert adakoztak.

Es z a k i N é m e t O r s z á g.

A' Schweidnitzi erőtség meg vétele után a' Neiszi és Glatzi erős váraknak ostromlásához fognak a' Fr. Csász. herczeg J e r o m o s N a p o l e o n vezérlése alatt lévő szövetséges seregek, és mivel sem eleségek és munitziójok elegendő, sem az ostrom alól való felszabadításhoz semmi reménységek nintsen rövid idő múlva azok is eladják magokat. A' Schweidnitzi erőtség 3 hétnél tovább magát nem tarthatván azon feltételek mellett capitulált, a' melly feltételek mellett a' Glogaui és Brezlauai várak fel adattattak. A' hét ezteig tartott háborúban, 1761-dik esztendőben sok ideig tartott ostromlás, és sok ember vesztéssel vehette azt meg néhai Feldmarschal Laudon, és a' következő esztendőben 9 hétig tartott ostromlás után vehették azt vissza a' Prusziaszusok.

Januarius vége felé két ezer borral palinkával, és minden féle eleség nemével meg terhelt szekerek küldettettek a' Fr. nagy armádia után Brezlauból. Ezen népes városban 's ennek környékén Bavariai Kir. katonaság fekszik, melynek vezére General Gróf Minucci követésre méltó fenyitéket tart.